Torah Studies

CHUKAT-BALAK

TRAUMA, TRAUMA,WHEREFORE ART THOU?

Reframing the Past to Fortify the Future

PARSHAH OVERVIEW

Chukat

Moses is taught the laws of the red heifer, whose ashes purify a person who has been contaminated by contact with a dead body.

After forty years of journeying through the desert, the people of Israel arrive in the wilderness of Zin. Miriam dies, and the people thirst for water. G d tells Moses to speak to a rock and command it to give water. Moses gets angry at the rebellious Israelites and strikes the stone. Water issues forth, but Moses is told by G-d that neither he nor Aaron will enter the Promised Land.

Aaron dies at Hor Hahar (Mount Hor) and is succeeded in the high priesthood by his son Eleazar. Venomous snakes attack the Israelite camp after yet another eruption of discontent in which the people "speak against G d and Moses"; G d tells Moses to place a brass serpent upon a high pole, and all who will gaze Heavenward will be healed. The people sing a song in honor of the miraculous well that provided them with water in the desert.

Moses leads the people in battles against the Emorite kings Sichon and Og (who seek to prevent Israel's passage through their territory) and conquers their lands, which lie east of the Jordan River.

PARSHAH OVERVIEW

Balak

Balak, the king of Mo'ab, summons the prophet Balaam to curse the people of Israel. On the way, Balaam is berated by his donkey, who sees, before Balaam does, the angel that G-d sends to block their way. Three times, from three different vantage points, Balaam attempts to pronounce his curses; each time, blessings issue forth instead. Balaam also prophesies on the end of days and the coming of Mashiach.

The people fall prey to the charms of the daughters of Mo'ab and are enticed to worship the idol Pe'or. When a high-ranking Israelite official publicly takes a Midianite princess into a tent, Phineas kills them both, stopping the plague raging among the people.

TEXT 1

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Igrot Kodesh* 4, p. 130

ובנוגע לרפואתו, הנה:

1. בטח ממלא אחרי הוראת הרופאים.

2. יסיח דעתו כפי האפשרי מהתעמקות בענין בריאותו.

3. יהיה בטחונו חזק בה׳ יתברך, אשר אין מעצור לפניו ומי יאמר לו מה תעשה.

4. יתקשר בתוספות התקשרות לאילנא דחיי – היא תורת החסידות, דברי אלקים חיים.

With respect to your healing, I make the following recommendations:

1. Surely, you're following the instructions of your physicians.

2. To the extent that you can, stop dwelling on your health issues.

3. Strengthen your faith in G-d, for Whom nothing is impossible.

4. Strengthen your bond to the tree of life—the Torah of *Chasidut*, the living words of G-d.

After obtaining proper care, place your trust in G-d, and fill your time with meaningful study and good deeds.

TEXT 2

Midrash, *Tanchuma,*
Balak 2

וְשׂוֹנְאָן הָיָה יוֹתֵר מִכָּל שׂוֹנְאִים. שֶׁכֻּלָּם הָיוּ בָּאִין בְּמִלְחָמוֹת וּבְשִׁעְבּוּד שֶׁהֵן יְכוֹלִים לַעֲמֹד בָּהֶן. וְזֶה, כְּאָדָם שֶׁהוּא מוֹצִיא דָּבָר מִפִּיו לַעֲקֹר אֻמָּה שְׁלֵמָה.

In the history of antisemites, there was no greater antisemite than Balak. All other antisemites attacked the Jews by war and bondage—something we could survive. Balak intended to weaponize [Balaam's] curses to destroy the entire nation.

QUESTION

Why dwell on a traumatic experience and name the Torah portion after a well-known antisemite?

As a general rule, Jews don’t perpetuate the legacy of wicked people.

TEXT 3a

Proverbs 10:7

וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב.

The name of the wicked must be left to rot.

TEXT 3b

Midrash, *Bereshit Rabah* 49:1

אָמַר רַבִּי יִצְחָק: כָּל . . . מִי שֶׁהוּא מַזְכִּיר אֶת הָרָשָׁע וְאֵינוֹ מְקַלְלוֹ, עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה.

מַה טַעְמֵיה?

"וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב" (מִשְׁלֵי י, ז).

Rabbi Yitzchak said, “One . . . who utters the name of a wicked person, but fails to add a curse, transgresses a positive commandment.”

What is the source of this commandment?

“The name of the wicked must be left to rot” (Proverbs 10:7).

TEXT 3c

Talmud, Yoma 38b

מַאי "וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב" (מִשְׁלֵי י, ז)?

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: רַקְבִּיבוּת תַּעֲלֶה בִּשְׁמוֹתָן, דְּלָא מַסְקִינַן בִּשְׁמַיְיהוּ.

What is the meaning of, "The name of the wicked must be left to rot?"

Rabbi Elazar said, "Decay will spread on their names, for we will not name others by their names."

Rashi explains the law that we don’t name our children after the wicked—ensuring obliteration of their names within a few generations.

QUESTION

Why then do we name the entire Torah portion after the wicked Balak?

TEXT 4a

Exodus 23:13

ושם אלוקים אחרים לא תזכירו.

Do not mention the names of other gods.

TEXT 4b

Talmud, Sanhedrin 63b

"ושם אלקים אחרים לא תזכירו" (שמות כג, יג).
שלא יאמר אדם לחבירו: שמור לי בצד עבודת
כוכבים פלונית.

“Do not mention the names of other gods.” For example, a person shouldn’t say to someone else, “Wait for me beside a certain idol.”

TEXT 4c

Talmud, Ibid.

כי אתא עולא, בת בקלנבו.

אמר ליה רבא: והיכא בת מר?

אמר ליה: בקלנבו.

אמר ליה: והכתיב "ושם אלקים אחרים לא תזכירו?"

אמר ליה: הכי אמר רבי יוחנן: כל עבודת כוכבים הכתובה בתורה, מותר להזכיר שמה

When the sage Ula arrived, he overnighted in Kalenbo [a city named after the idol around which it was built].

Rava asked him, “Where did the master overnight?”

Ula replied, “In Kalenbo.”

Rava said, “But does the passage not state, ‘Do not mention the names of other gods?’”

Ula replied, “So taught Rabbi Yochanan, ‘We are permitted to mention the name of any idol that appears in the Torah.’”

There is an exception to the prohibition—when the name is mentioned in the Torah.

TEXT 5a

Daat Zekenim Baalei HaTosafot, Exodus 14:2

"לפני בעל צפון" . . . תמה להרב רבי יהודה, היאך אמר לו שיחנו על הים לפני בעל צפון, והא אמרינן: אסור לאדם לומר לחבירו המתן לי בצד עבודה זרה פלונית?

צריך עיון.

ולי נראה, דדוקא לאדם. אבל להקדוש ברוך הוא לא

"In front of *baal tzefon*." . . . [I saw that] Rabbi Yehudah wondered why G-d instructed Moses to have the Jews settle near the ocean in front of *baal tzefon*. Do we not say that it is forbidden to tell our fellow, "Wait for me before a certain idol"?

[Rabbi Yehudah concluded by observing that] this is a difficult matter that requires deeper analysis.

It seems to me that the answer is simple. This prohibition was only ever binding on humankind. It was never binding on G-d.

TEXT 5b

Rabbi Eliezer of Metz,
Sefer Yere'im, ch. 245

כל עבודת כוכבים הכתובה בתורה מותר להזכיר.

וטעמא: כיון שהזכיר, ודאי נתבטלה.

Any idol mentioned in the Torah may be mentioned.
The reason: once it is mentioned in the Torah, it has certainly been obliterated.

In the Torah, G-d only mentions idols that have been obliterated.

TEXT 6

Midrash, *Shemot Rabah* 30:9

שֶׁאֵין מִדּוֹתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּמִדַּת בָּשָׂר וָדָם.

מִדַּת בָּשָׂר וָדָם מוֹרֶה לַאֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת וְהוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם. וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ כֵּן, אֶלָּא מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה, הוּא אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת.

G-d is different from human lords.

A human lord tells others what to do and does nothing himself. G-d is different. What He does, He tells the Jewish people to do.

Although G-d is not bound by a higher authority, He binds Himself to His own laws.

TEXT 7

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Likutei Sichot* 23, pp. 168–169

ויש לומר, אז דער פשט אין יראים איז, אז די עבודה זרה "ודאי נתבטלה" ביי דעם איד . . . וואס דערמאנט איר:

כשם ווי דאס וואס תורה דערמאנט עניני (ושמות) עבודה זרה, איז דאך דאס אויף צו ארויסברענגען אז זיי זיינען אפס והבל ואין בם מועיל וממש, זייער פאלשקייט, און דער טעות פון די וואס האבן געדינט די עבודה זרה . . .

To answer: Rabbi Eliezer ben Shimon meant to say that [names of false deities mentioned in the Torah] are obliterated in the minds of Jews who mention them.

When the Torah mentions the name of a false deity, it is certainly to underscore its vanity, emptiness, and absolute lack of power. The Torah seeks to highlight the idol's utter falsehood and the error of those who worshipped it.

It follows that the appearance of a false deity's name in the Torah reverses and nullifies any supposition that it might have power. On the contrary, it underlines the idol's emptiness and falsehood.

→ CONTINUE

TEXT 7

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Likutei Sichot* 23, pp. 168–169

קומט אויס, אז די הזכרת שם עבודה זרה בתורה ברענגט היפך וביטול החשיבות פון דער עבודה זרה, אדרבה — דאס איז מדגיש דעם שקר של העבודה זרה.

איז על דרך זה ביי א אידן: ווען ער דערמאנט א שם עבודה זרה הכתוב בתורה — איז דאס בהתוכן ווי ער איז כתוב בתורה — היפך החשיבות וממשות פון דער עבודה זרה, אזא עבודה זרה (וואס תורה האט שוין קלאר ארויסגעבראכט אז אין בה ממש איז ביי אים "ודאי נתבטלה", ובמילא (ווי דער יראים איז ממשיך) — "מאותה טעם שהתורה מזכרת אותה (— אויף ארויסצוברענגען אז זי איז אפס) אנו רשאין להזכירה".

By the same token, when we mention the names of idols that appear in the Torah with similar intention, we too dismiss the idol’s importance and substance. Idols that the Torah revealed to be without substance are as good as obliterated in our minds when we mention their names.

Under such conditions, we are permitted to mention the name of the idol for the same reason that the Torah mentions it.

Even though idols mentioned in the Torah were used later on, they were rendered obsolete.

Once the Torah underlines their emptiness, there is no basis for their validity.

TEXT 8

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Likutei Sichot* 23, p. 169

ווען אן אדם דערמאנט א שם עבודה זרה איז דאך רצונו להזכירה (ובפרט ווען דאס איז א הזכרה לצורך) איז ער דערמיט מחשיב די עבודה זרה. אבער מצד הקדוש ברוך הוא, איז ניטא קיין ארט חס ושלום פאר דעם טעות פון עבודה זרה.

ואדרבה, דער "תוכן" פון דעם וואס דער אויבערשטער אלקים אמת זאגט דעם שם עבודה זרה (אדער עס שטייט אין תורת אמת), דערמיט גופא ווערט די עבודה זרה נתבטל, דיבור וגילוי האמת – איז מבטל ושולל אפילו א קא סלקא דעתך פון דעם שקר פון דער עבודה זרה . . .

When ordinary people mention the name of an idol, their intention is to use it as a reference, especially if they mention it for a significant purpose [such as referencing a meeting place. Unintentional as it might be,] using the idol as a reference lends it significance. From G-d's perspective, however, the error of attributing significance to idolatry is impossible.

On the contrary, when the true G-d mentions a false deity's name (or if it appears in His Torah), it is, perforce, nullified. The very articulation and revelation of absolute truth dismisses and excludes even the glimmer of a supposition that an idol is anything but utter falsehood.

TEXT 8

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Likutei Sichot* 23, p. 169

און על דרך זה איז עס ביי א אידן: ווען ער דערמאנט א שם עבודה זרה (הכתובה בתורה) אין דעם אופן ווי זי איז כתובה בתורה — איז ער דערמיט מזכיר ומדגיש דעם ביטול פון דער עבודה זרה

Similarly, when ordinary Jews, in this same spirit, utter an idol's name that appears in the Torah, they too highlight and underline the idol's complete lack of power.

G-d mentions idols in our presence to obliterate their legitimacy for us.

The exceptions that apply to idols apply to the wicked as well.

TEXT 9

Rabbi Chaim Yosef David Azulai, *Yosef Ometz*, 11

אמרו בסנהדרין (סג, ב), אמר רבי יוחנן: כל עבודת כוכבים הכתובה בתורה, מותר להזכיר שמה.

וכי היכי דהתורה הזכירה שמות הרשעים, יהא שרי לן להזכירן.

Rabbi Yochanan taught, “We are permitted to mention the name of any idol that appears in the Torah” (Sanhedrin 63b).

Similarly, we should be permitted to mention names of wicked people that appear in the Torah.

When the names of the wicked are mentioned in the Torah, it is to reverse their power.

Such mentions empower us to overcome the trauma and put the wickedness to bed.

TEXT 10

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Likutei Sichot* 23, p. 170

כשם ווי דאס וואס תורה דערציילט וועגן בלק, איז דאס כדי צו ארויסברענגען ווי עס איז צעשטערט געווארן מחשבתו הרעה "לכה נא ארה לי את העם הזה גו' אולי אוכל נכה בו גו'" (במדבר כב, ו), און דערפאר איז דאס ניט קיין סתירה צו "שם רשעים ירקב" (משלי י, ז), ווייל אדרבה – אזא דערמאנונג איז נאך מוסיף אין דעם גנאי ורקב פון דעם שם הרשע.

על דרך זה אויך בנוגע דער קריאת שם הסדרה מיטן נאמען בלק: ווען אידן נוצן דעם שם "בלק" אלס דעם נאמען פון א סדרה בתורה, מיינען זיי דאך "בלק" ווי תורה רעדט וועגן אים, וואס דאס איז א זכרון (ניט לשם זכרון, נאר פארקערט) וואס קומט ארויסברענגען דעם גנאי פון בלק.

The Torah tells the story of Balak to broadcast the breakdown of his evil plan. He said to Balaam, "Please come and curse these people for me; . . . perhaps I will be able to wage war against them" (Numbers 22:6) [and this plan was foiled]. This is not in conflict with the dictum, "The name of the wicked must be left to rot" (Proverbs 10:7). On the contrary, such mention increases his shame and accelerates the rot of his wicked name.

The same is true of naming the Torah portion after Balak. When we use the name Balak in reference to a Torah portion, we refer to him as the Torah does—not to perpetuate his name, but to amplify his shame.

By mentioning the name of the wicked, we accomplish more than we would by ignoring them.

This undermines them and accentuates their self-destruction.

TEXT 11

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, Ibid., pp. 170–171

ביי בלק געפינט מען, אז ניט נאר איז מחשבתו
הרעה צעשטערט געווארן (על דרך דעם ענין פון
ביטול עבודה זרה), נאר נאכמער: זיין דינגען
בלעם'ן האט געבראכט א הוספה צו אידן – אז אידן
זאלן געבענטשט ווערן מיט ברכות נעלות ביותר –
וואס דאס איז א גרעסערער אויפטו פון דעם וואס
ווערט אויפגעטאן דורך ביטול עבודה זרה:

בשעת מ'איז מבטל עבודה זרה, וואס די עבודה זרה
עצמה איז דאך א "כפירה באחדותו" מוז זי
אינגאנצן נתבטל ווערן. מה שאין כן מעשה בלק,
האט זיין רשעות, זיין שנאה צו אידן וואס דערפאר
האט ער געדונגען בלעם'ן, אויף "לכה נא ארה לי
גו"', געבראכט א סיוע והוספה צו אידן (ברכות
נעלות ביותר).

Balak's evil intentions were not only neutralized—as when an idol is obliterated. Rather, hiring Balaam also helped the Jews. It resulted in transcendental blessings for the Jewish people. This is a much greater achievement than neutralizing a false deity.

When we nullify a false deity—a denial of G-d's unity—we must obliterate it. Balak's story is different. The wickedness and hatred that caused him to hire Balaam to curse the Jews [were not merely neutralized. They] ended up aiding the Jews with transcendental blessings.

→ CONTINUE

TEXT 11

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, Ibid., pp. 170–171

און דאס איז אויך וואס מ׳רופט אן די סדרה ״בלק״,
ווייל דורך אים (און זיין דינגען בלעם) איז
ארויסגעקומען א יתרון ביי אידן

This is an even deeper reason for naming the Torah portion after Balak. Through him, more accurately by him hiring Balaam, the destiny of the Jewish people was enhanced.

By reading the story of Balak, we are reminded that G-d has our back.

TEXT 12a

Proverbs 3:25

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא.

Fear not sudden terror or the destruction of the wicked when it comes.

TEXT 12b

Isaiah 8:10

עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָנוּ קֵל.

They may take counsel, but it will be foiled. They may speak words, but [their plan] will not succeed, for G-d is with us.

TEXT 13a

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Igrot Kodesh* 25, p. 57

מ'זעט דאך באשיינפערלעך, אז דער זכרון פון אומעטיקע זאכן בכלל, און פון אזוינע מאוים'דיקע פאסירונגען בפרט – איז צום אלעם ערשטן פארשטארקט דאס דעם פעסימיזם.

און במילא שוואכט עס אפ אויך די ענערגיע, וואס דאס ווירקט זיך אויס אין א היפך פון בויען און שאפן, צו וועלכע עס פאדערט זיך דוקא בטחון און שמחה.

We can plainly see that sad memories, especially horrific memories, enhance our pessimism [for the present and future].

In turn, pessimism depletes our energy, which shuts down all creativity and efforts to rebuild. For such enterprises specifically require trust in G-d and a joyful disposition.

We reframe traumatic memories in healthy ways that empower us.

We highlight G-d’s protection and our strength—leading us to action.

TEXT 13b

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Igrot Kodesh* 25, pp. 56–57

אין אונזער תקופה, ווי טייער עס זאל זיין דער זכרון פון אונזערע קדושים, השם ינקום דמם, און ווי נויטווענדיק עס איז אז אונזער דור זאל וויסן וועגן דער שואה, על אחת כמה וכמה ניט פארגעסן די ענינים פון קידוש השם וואס מ'האט געזען פון די קדושים . . .

איז אבער פון דער אנדער זייט נאך וויכטיקער צו געדענקען די איבערוויגענדע פליכט — באזירנדיק זיך אויף אונזערע חכמי המשנה, אז מעשה הוא העיקר — צו טאן דעם מאקסימום אום צו בויען דאס לעבן פון אידן און דעם אידישן לעבן, אין כמות און אין איכות, אין דער פולסטער מאס.

In our post-Holocaust era, we cherish the memory of the sacred martyrs, may G-d avenge their deaths. It is important that our generation know about the Shoah, and even more important that they never forget that the six million sanctified G-d's name. . . .

On the other hand, considering the teaching of our sages that action is primary, it is most important that we remember our greatest obligation: to respond to the Holocaust by doing all that we can to rebuild the lives of Jews and the verve of Jewish life in the greatest quantitative and qualitative measures. . . .

→ CONTINUE

TEXT 13b

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, *Igrot Kodesh* 25, p. 57

און דאס איז אויך דער ריכטיקער ענטפער און די ריכטיקע מלחמה מיט היטלערן און זיינע יורשים, וואס ליידער ווערן זיי ניט ווייניקער און אפשר גאר פארקערט, כאטש זיי דערשיינען אונטער פארשידענע צורות און מאסקעראדן.

This is the correct response and the correct war to wage against Hitler and his successors, may their names be obliterated, who sadly, rather than having decreased, have perhaps even increased, albeit in alternate forms and guises.

Yemach shemo, may the wicked's names be erased from history.

At the same time, we will ensure that *am Yisrael chai*—the Jewish people will live on forever.

KEY POINTS

1. The names of the wicked may only be mentioned if accompanied by a curse such as, “May his name be obliterated.”
2. The name of an idol may only be mentioned if it appears in the Torah. Its appearance in the Torah, perforce, reveals its utter lack of substance. Thus, we can also say it with total revulsion and ridicule.
3. We don’t dwell on the names of wicked people and the terrible things they did. Similarly, we don’t dwell on the memory of trauma and let it define us. We focus on living our lives.
4. However, if the memory of the trauma can be channeled and framed in a positive, life-affirming way, it behooves us to remember it and to frame it that way.
5. This is especially true for traumas that are too large to forget, and any attempt to do so would backfire.

JLI

JEWISH LEARNING INSTITUTE